

- Efter forslaget skal fortrolige dokumenter, der alene er indgået i en retsmægling, ikke være omfattet af den almindelige adgang til aktindsigt.
- Det foreslås, at retsplejelovens § 170, stk. 1 og 2, om vidneudelukkelse for bestemte persongrupper udvides til også at omfatte retsmæglere.

Lovforslaget bygger på Retsplejerådets betænkning nr. 1481/2006 om reform af den civile retspleje V (Retsmægling) (herefter »betænkningen«) og er i det væsentligste udformet i overensstemmelse med rådets lovudkast.

Lovforslaget er en genfremsættelse af lovforslag nr. L 11, der blev fremsat for Folketinget den 3. oktober 2007, jf. Folketingstidende 2007-08, 1. samling, Tillæg A, side 185 ff, og som bortfaldt i forbindelse med afholdelse af valg til Folketinget den 13. november 2007.

I det genfremsatte lovforslag er der foretaget enkelte ændringer.

For så vidt angår selve lovteksten er der således indsat en ændring af retsplejelovens § 44 b (lovforslagets § 1, nr. 5). Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at der ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Politi- og domstolsreform) blev indsat en ny bestemmelse i retsplejeloven om landsretterne, således at antallet af landsdommere, der tidligere var fastsat i § 4, nu er fastsat i § 5.

Endvidere er ikrafttrædelsesbestemmelsen ændret således, at loven - med undtagelse af § 2 (ændring af retsafgiftsloven) - træder i kraft den 1. april 2008.

Endelig indeholdt det tidligere fremsatte lovforslag i § 4, stk. 3, en bestemmelse om, at en forsikringstager ikke skulle kunne opsige en forsikringsaftale på grund af en ændring af forsikringsvilkårene, som alene var begrundet med indførelsen af regler om gruppesøgs-mål, jf. retsplejelovens kapitel 23 a, der træder i kraft den 1. januar 2008. Bestemmelsen er efter drøftelse med Forsikring & Pension ikke medtaget på ny.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 4 samt bemærkningerne hertil.

2. Gældende ret

2.1. Forligsmægling

2.1.1. Retsplejeloven indeholder ikke i dag regler om retsmægling forstået som en procesform, hvor retten udpeger en mægler til at bistå parterne med selv at nå frem til en aftalt løsning på deres tvist, der ikke tager udgangspunkt i parternes konkrete krav og de juridiske rammer herfor.

2.1.2. Det følger af retsplejelovens § 268, stk. 1, at retten mægler forlig i alle borgerlige domssager i første instans.

Forlig indgås ofte i overensstemmelse med en tilkendegivelse fra retten og med det indhold, som en dom i sagen må forventes at ville få.

Forligsforslag fra retten kan også inddrage visse rimelighedsbetragtninger. I det omfang sådanne betragtninger afviger fra det retlige indhold, som en eventuel dom i sagen ville have haft, skal parterne gøres opmærksomme herpå.

Der kan ikke ved retsforlig fastslås en retstilstand, som parterne ikke gyldigt kunne aftale udenretligt.

Retten bestemmer selv på hvilket tidspunkt under sagen, forligsmæglingen bør foretages. Forligsmægling kan ske på et hvilket som helst tidspunkt af sagens gang, også efter at sagen er optaget til dom.

2.1.3. Efter § 268, stk. 2, kan forligsmægling undlades, såfremt det på grund af sagens beskaffenhed, parternes forhold eller lignende omstændigheder på forhånd må antages, at mægling vil være forgæves. Forligsmægling kan således undlades, hvis sagen ikke er egnet dertil, f.eks. fordi den er af principiel karakter, sagsøgte ikke er mødt, eller det i øvrigt på forhånd er klart, at parterne ikke vil forlige sagen.

2.1.4. Efter § 268, stk. 3, kan mægling også foretages, når sagen er indbragt for højere instans. Forligsmægling i Højesteret forekommer dog i praksis kun i ganske ekstraordinære tilfælde.

2.1.5. Retsplejeloven indeholder ingen regler om, hvorledes forligsmæglingen nærmere skal foregå, men retsplejelovens § 269 giver retten mulighed for at lukke dørene under mæglingen, hvis dette må antages at fremme muligheden for at opnå forlig.

Parterne kan beslutte i forliget, hvorledes sagsomkostningerne skal fordeles, eller de kan overlade spørgsmålet til rettens efterfølgende afgørelse.

2.1.6. Efter retsplejelovens § 270 indføres indgåede forlig i retsbogen. Alternativt kan parterne vælge at indgå forliget udenretligt og hæve retssagen.

Et gyldigt retsforlig er efter almindelige aftaleretlige principper bindende for parterne. Indsigelser mod et forligs gyldighed må fremsættes under en ny sag i første instans eller under en fogedforretning til fuldbyrdelse af forliget; dog må indsigelser, der støttes på fejl ved rettens handlinger, gøres gældende ved kære.

2.2. Privat tvistløsning ved voldgift

Parterne kan aftale, at en bestemt tvist eller eventuelle fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsfor-